

Ελλάδα

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Σύστημα προειδοποίησης για τον ιό του Δυτικού Νείλου

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΡΟΒΒΑ

Μια παγκόσμια καινοτομία, ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης που χαρτογραφεί τον κίνδυνο από τον ιό του Δυτικού Νείλου, ανέπτυξε το Κέντρο Καινοτομίας Beyond του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Το επίτευγμα, για το οποίο συνεργάστηκαν εξειδικευμένοι φορείς από πέντε χώρες της Ευρώπης, ανοίγει σημαντικούς δρόμους για την καταπολέμηση ενός σοβαρού προβλήματος: Από το 2010 μέχρι σήμερα εκατοντάδες κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχουν εντοπιστεί σε ανθρώπους ή ζώα σε περιοχές της Ελλάδας, ενώ οι νεκροί ξεπέρασαν τους 50. Συνολικά στην Ευρώπη το 2018 ήταν το έτος με τη μεγαλύτερη έξαρση κρουσμάτων.

Όπως εξηγεί στα «NEA» ο δρ. Χαράλαμπος Κοντοές, διευθυντής ερευνών στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και επικεφαλής του Κέντρου Αριστείας Επιστημών, Παρατήρησης της Γης και Δορυφορικής Τηλεσκοπικής Beyond, η λειτουργία του συστήματος βασίζεται σε υπερσύγχρονες τεχνολογίες: «Το σύστημα αξιοποιεί δορυφορικά δεδομένα για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών μεταβλητών που επηρεάζουν τον κύκλο μετάδοσης του παθογόνου το οποίο οδηγεί στον ιό. Παράλληλα, δυναμικά μοντέλα και ειδικό αλγόριθμοι προειδοποιούν για τον βαθμό επικινδυνότητας τόσο με εποχικές όσο και βραχυπρόθεσμες προβλέψεις. Συγκεκριμένα,

μπορούν να προβλεφθούν ανά περιοχή ο πληθυσμός των κουνουπιών και η δυναμική της διασποράς του ιού στους ανθρώπους».

Στο πλαίσιο αυτό, για τη δημιουργία του συστήματος, στην οποία συνέβαλαν το Εργαστήριο Φυσικής της Ατμόσφαιρας του Πανεπιστημίου Πατρών και η εταιρεία καταπολέμησης κουνουπιών και ανάλυσης δεδομένων Οικοανάπτυξη, συνδυάστηκαν διαφορετικά επιστημονικά πεδία, όπως η εντομολογία, η επιδημιολογία και η οικολογία. Έτσι μπορούν πλέον να προβλεφθούν με ακρίβεια οι πιθανές εστιές κουνουπιών και να ειδοποιηθούν εγκαίρως οι αρμόδιοι φορείς ώστε να λάβουν στοχευμένα μέτρα για την προστασία του πληθυσμού.

ΔΟΚΙΜΕΣ. Το σύστημα δοκιμάστηκε πιλοτικά το καλοκαίρι του 2020 στο Βένετο της Ιταλίας και σε τέσσερις περιοχές της Ελλάδας – στην Κεντρική Μακεδονία, στη Δυτική Ελλάδα, στην Κρήτη και στη Θεσσαλία – ενώ πλέον βρίσκεται σε πλήρη ετοιμότητα για να συνδράμει επιχειρησιακά όσους δήμους θελήσουν να το αξιοποιήσουν.

Επίσης, θα δοκιμαστεί και για άλλες ασθένειες που μεταδίδονται με τον ίδιο τρόπο. Κουνουπία που λειτουργούν ως διαβιβαστές ασθενειών έχουν εντοπιστεί σε περίπου 100 χώρες του κόσμου και μολύνουν κάθε χρόνο περίπου 700 εκατομμύρια ανθρώπους, πολλοί εκ των οποίων χάνουν τη ζωή τους.

Από το 2010 μέχρι σήμερα εκατοντάδες κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχουν εντοπιστεί σε ανθρώπους ή ζώα σε περιοχές της Ελλάδας, ενώ οι νεκροί ξεπέρασαν τους 50

